

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
**ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ**

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «Ανάγκη άμεσης παρέμβασης του κράτους για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στη νησιωτική και ηπειρωτική χώρα»

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί

Στις 23 Ιουλίου 2025 πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου σύσκεψη υπό τον Πρωθυπουργό για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας. Σύμφωνα με το ενημερωτικό σημείωμα που έχει αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του Πρωθυπουργού (<https://www.primeminister.gr/2025/07/23/36702>), ο εθνικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας περιλαμβάνει τους εξής άξονες:

- Το νερό είναι και θα παραμείνει δημόσιο αγαθό, όπως προβλέπει το Σύνταγμα και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας·
- Βιώσιμες εταιρείες ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, με στόχο αποδεκτό κόστος για όλες τις χρήσεις·
- Ολιστικός σχεδιασμός και κεντρική διαχείριση όλων των αναγκαίων έργων, μικρών και μεγάλων·
- Κατεπείγουσες πρωτοβουλίες τους επόμενους έξι μήνες, σε συνδυασμό με εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών·
- Νέες τεχνολογίες και συμπληρωματικοί τρόποι παραγωγής νερού (αφαλάτωση, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση).

Παράλληλα και όπως αναφέρει η επισυναπτόμενη παρουσίαση που συνοδεύει το ενημερωτικό σημείωμα του Πρωθυπουργού, η Ελλάδα βρίσκεται στη 19^η θέση

παγκοσμίως ως προς τον κίνδυνο λειψυδρίας, ενώ στην ίδια παρουσίαση φιλοξενούνται και προβλέψεις της ΔΕΗ Α.Ε. που κάνουν λόγο για έλλειμμα στο ισοζύγιο υδάτων έως και 45% μέχρι και το 2037.

Στην ίδια παρουσίαση περιέχονται και στατιστικά στοιχεία υλοποίησης έργων που αφορούν τη διαχείριση των υδάτων σε ολόκληρη τη χώρα (ύδρευση και άρδευση). Συγκεκριμένα:

- Για την περίοδο 2019-2025, ολοκληρώθηκαν συνολικά 158 έργα που αφορούν τη διαχείριση των υδάτων.
- Τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν τη διαχείριση των υδάτων είναι συνολικά 1.327 εκ των οποίων 1.090 αφορούν την ύδρευση και 237 την άρδευση.

Νωρίτερα τον ίδιο μήνα και συγκεκριμένα στις 4 Ιουλίου 2025 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο ν. 5125/2025 (ΦΕΚ Α' 116) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας *«Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος.»*. Με το άρθρο 55 του νόμου αυτού, προστέθηκε στο ν. 3199/2003 (Α' 280) το άρθρο 9Α, με το οποίο παρέχεται η αρμοδιότητα στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) να κηρύσσει με απόφασή του μία περιοχή σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας.

Επιπρόσθετα, και στο ίδιο άρθρο, περιλαμβάνονται μία σειρά σημαντικών προβλέψεων, όπως:

- Η δυνατότητα για την Ε.ΥΔ.Α.Π και την Ε.Υ.Α.Θ Α.Ε. να διορίζονται ως αναθέτοντες φορείς του ν. 4412/2016 (Α' 147), επί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές τους, εφόσον το αντικείμενο αυτών συνδέεται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία·
- Η δυνατότητα να ανατίθεται, με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π.

Α.Ε.) η ωρίμανση, η διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ανωτέρω συμβάσεων·

- Για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας οι ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και ΕΥΑΘ Α.Ε., δύνανται να απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου·
- Στις περιοχές που κηρύσσονται σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας δύναται να συνάπτεται σύμβαση μεταξύ της Ε.ΥΔ.ΑΠ Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και της οικείας Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης ή του οικείου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού που παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης, με την οποία ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας· Και τέλος,
- Ως «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις» του ν. 4864/2021 (ΦΕΚ Α' 237) χαρακτηρίζονται και εκείνες που συνδέονται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία εφόσον αποτελούν αντικείμενο δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147) με αναθέτοντα φορέα την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών ακόμα και πέραν των αρμοδιοτήτων τους (υποπερ. εγ' της παρ. 1 του άρθρου 2).

Βάσει του ανωτέρω άρθρου, εκδόθηκαν κατά σειρά οι κάτωθι υπουργικές αποφάσεις κήρυξης έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας, που αφορούν:

- Τον Δήμο Μεγανησίου Λευκάδας (ΦΕΚ Β' 6790/09-12-2025) και την παράταση αυτής (ΦΕΚ Β' 3587/18-06-2026).
- Τον Δήμο Σύμης Δωδεκανήσου (ΦΕΚ Β' 684/12-02-2026).
- Τον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντοντίων Νήσων, νομού Κέρκυρας (ΦΕΚ Β' 1828/01-04-2026).
- Τον Δήμο Πάτμου Δωδεκανήσου (ΦΕΚ Β' 6416/28-11-2025) και την παράταση αυτής (ΦΕΚ Β' 2619/11-05-2026).
- Τον Δήμο Αστυπάλαιας, νομού Δωδεκανήσου (ΦΕΚ Β' 2635/12-05-2026).
- Τον Δήμο Λέρου Δωδεκανήσου (ΦΕΚ Β' 6416/28-11-2025) και την παράταση αυτής (ΦΕΚ Β' 3148/04-06-2026).
- Τον Δήμο Καρπάθου Δωδεκανήσου (ΦΕΚ Β' 3161/05-06-2026).

- Τον Δήμο Αλοννήσου, νομού Μαγνησίας (ΦΕΚ Β' 3587/18-06-2026).
- Τον Δήμο Τήνου, νομού Κυκλάδων (ΦΕΚ Β' 3587/18-06-2026).
- Τον Δήμο Πόρου, νομού Αττικής (ΦΕΚ Β' 4414/1707-2026).

Οι παραπάνω πρόσφατες αποφάσεις κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης για λόγους λειψυδρίας (και παράτασης αυτών) δημιουργεί συνθήκες παγίωσής της, όπως αναδεικνύει και σε πρόσφατα δημοσιεύματά της η «Καθημερινή» (17-05-2026 και 18-06-2026), τα οποία αναδεικνύουν μία σειρά από ζητήματα, όπως:

- Η αλματώδης αύξηση του τουρισμού στα νησιά έχει πολλαπλασιάσει την κατανάλωση, ενώ αύξηση παρουσιάζει και ο μόνιμος πληθυσμός των αιγαιοπελαγίτικων νησιών.
- Οι απώλειες παροχής νερού στους τελικούς καταναλωτές, λόγω των απαρχαιωμένων και διαβρωμένων δικτύων ύδρευσης.
- Ζητήματα υποστελέχωσης του προσωπικού των δήμων που οδηγούν σε καθυστερήσεις στην υπογραφή των σχετικών συμβάσεων και της απορρόφησης των διαθέσιμων κονδυλίων.
- Η μη χρηματοδότηση εκ μέρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος στην μίσθωση αφαλατώσεων εκ μέρους των δήμων που κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- Καθυστερήσεις στη διαδικασία πιστοποίησης των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης από την ΡΑΕΕΥ, η οποία πρόσφατα έλαβε παράταση μέχρι το τέλος του 2027.
- Την ύπαρξη μελέτης που αρχικά πραγματοποιήθηκε πιλοτικά, από ομάδα επιστημόνων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης για λογαριασμό της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου, και επεκτάθηκε σε Αγαθονήσι, Αμοργό, Θάσο, Κάσο, Σέριφο, Σίφνο και Παξούς και με την οποία προτείνονται δύο ειδών έργα, οι «ομβροπλατείες» και τα «σκαρωτά φράγματα».
- Την δημιουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Waterwise» με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η οποία λαμβάνει υπόψη τις εισροές και εκροές, το υδατικό αποτύπωμα του κατοίκου και του τουρίστα και τα κλιματικά σενάρια και εκτιμά τις υδατικές ανάγκες σε βάθος χρόνου.

Τα παραπάνω δημοσιεύματα, αλλά και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων κήρυξης έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας έρχεται ως απάντηση σε μία σειρά από

κυβερνητικές εξαγγελίες, οι οποίες μέχρι στιγμής δεν έχουν αποδώσει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Ειδικότερα:

Τον Αύγουστο του 2024 ο προκάτοχος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, με σχετικό του έγγραφο στη Βουλή των Ελλήνων (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/74332/1764) ανέφερε ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης της λειψυδρίας και της εξασφάλισης της υδροδότησης των άνυδρων περιοχών της χώρας το Υπουργείο Περιβάλλοντος προωθεί *«σχέδιο για τον συνδυασμό έργων ΑΠΕ με αφαλάτωση και έργων ΑΠΕ, αντλησιοταμίευσης και αφαλάτωσης, τα οποία θα εγκατασταθούν κατά προτεραιότητα στις Κυκλάδες, που αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα λειψυδρίας, όπως και σε κάποια νησιά του Αιγαίου, έχοντας διασφαλίσει για τον σκοπό αυτό ένα κονδύλι, της τάξεως των 200 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Απανθρακοποίησης»*. Η σχετική εξαγγελία συνοδεύτηκε από την υπογραφή στη Νάξο τον Νοέμβριο του 2024 τριμερούς σύμβασης μεταξύ Ελλάδας, Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, όπου μεταξύ των δράσεων που έχουν προτεραιοποιηθεί είναι και οι *«Αφαλατώσεις / Αντλιοταμίευση / φράγματα / ταμιευτήρες πολλαπλών χρήσεων»*.

Στη συνέχεια και ειδικότερα τον Φεβρουάριο του 2025, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σε απάντηση στην υπ. αριθμ. 3088 Ερώτηση του βουλευτή Δωδεκανήσων του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, κ. Γιώργου Νικητιάδη, με αφορμή την κήρυξη έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας στη νήσο Λέρο, μεταξύ άλλων στην απάντησή του, αναφέρει ότι, αφενός:

- *«επιδιώκει την υλοποίηση του ερευνητικού έργου «Ενίσχυση ανθεκτικότητας νησιωτικού χώρου και έξυπνη διαχείριση υδάτινων πόρων», αντικείμενο του οποίου αποτελεί η διερεύνηση μεθόδων αντιμετώπισης της έλλειψης υδάτινων πόρων καθώς και η διερεύνηση τρόπων και δυνατοτήτων επαύξησης των διαθέσιμων υδατικών πόρων των μικρών νησιών»*. Για την υλοποίηση του έργου επελέγησαν ως πιλότοι τα νησιά Αγαθονήσι, Αμοργός, Θάσος, Κάσος, Παξοί, Σέριφος και Σίφνος.

Και αφετέρου:

- *«ότι μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, με στόχο την ολιστική αντιμετώπιση του κρίσιμου αυτού ζητήματος, το ΥΝΑΝΠ συμμετέχει στην Πρωτοβουλία της Ε.Ε. για τα GReco Islands, που προσβλέπει στη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών, στη βάση των αρχών της ολοκληρωμένης χωρικής*

προσέγγισης, συμβάλλοντας στο στόχο για την κλιματική τους ουδετερότητα. Μέσω της πρωτοβουλίας, θα συνταχθούν, στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, τοπικά σχέδια δράσης για τα πρώτα 39 νησιά με μόνιμο πληθυσμό κάτω από 3.500 κατοίκους, τα οποία θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, τη διασφάλιση της παροχής πόσιμου νερού στους πολίτες, καθώς και την προστασία της δημόσιας υγείας μέσω υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων».

Την απάντηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ακολούθησε η έκδοση υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 2119/05-05-2025) του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με την οποία καθορίζονται οι όροι ένταξης, την κατάρτιση τοπικών σχεδίων δράσης, τις πηγές χρηματοδότησης, καθώς και τις διαδικασίες παρακολούθησης και συμμόρφωσης. Ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου προγράμματος ανερχόταν στα 1,5 εκατομμύρια ευρώ και αφορούσε 39 νησιωτικούς δήμους της χώρας, ιδίως των νομών Κυκλάδων και Δωδεκανήσου (βλ. τον σχετικό σύνδεσμο εδώ:

<https://www.mou.gr/el/Pages/NewsAnnounceFS.aspx?item=873>).

Κατόπιν, στις 12 Αυγούστου 2025, παραχωρήθηκε συνέντευξη τύπου στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά την οποία ο αρμόδιος Υπουργός κ. Βασίλης Κικίλιας, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής εξήγγειλε την πραγματοποίηση 103 δράσεων επάρκειας νερού και αφαλάτωσης σε 61 νησιωτικούς δήμους και ΔΕΥΑ της χώρας ύψους 9.073.448 ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Ειδικού Σχεδίου Δράσης για τη Λειψυδρία για το έτος 2025, ενώ παράλληλα και σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Γενικής Γραμματείας Περιβάλλοντος και Υδάτων εγκρίθηκε πρόσθετη χρηματοδότηση 20 εκατομμυρίων ευρώ, για έργα σε περιοχές με άμεσες ανάγκες (βλ. τον σχετικό σύνδεσμο εδώ: <https://www.ynanp.gr/el/gr-epikoinwnias-enhmerwshs/b-kikilias-103-erga-gia-eparkeia-neroy-sta-pio-apomakrysmena-kai-mikra-nhsia/>).

Τέλος, στις 16 Ιανουαρίου 2026 το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανακοίνωσε (<https://ypen.gov.gr/ypen-42-erga-antimetopisis-tis-leipsydrias-ano-ton-75-ekatommyrion-evro-se-oli-ti-chora/>) 42 έργα για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας σε ολόκληρη τη χώρα, ύψους 75 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό το οποίο δεσμεύθηκε από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2025 του Υπουργείου, το οποίο αφορά, μεταξύ

άλλων, «τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό μονάδων αφαλάτωσης, στη βελτίωση και αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης, σε δράσεις αξιοποίησης πηγαιών νερών (αγωγοί, ταχυδιυλιστήρια)», εκτεινόμενο γεωγραφικά «τόσο στη νησιωτική χώρα - και ειδικότερα νησιά όπου το πρόβλημα της λειψυδρίας είναι έντονο (Παξοί, Φούρνοι Κορσέων, Λειψοί, Μεγανήσι, Αστυπάλαια, Φολέγανδρος, Ψαρά, Πόρος, Αλόνησος κ.α.) - όσο και στην ηπειρωτική (Σέρρες, Λειβαδιά, Δυτική Μάνη, περιοχές Συκέων-Νεάπολης, Πυλαία-Χορτιάτη, Βόλο κ.ά.)».

Επειδή, η κλιματική κρίση δημιουργεί συνθήκες ερημοποίησης, ξηρασίας και παρατεταμένης ανομβρίας ιδίως στη νησιωτική χώρα, η οποία καλείται να ανταποκριθεί με ελλειμματικό υδάτινο ισοζύγιο στην αυξημένη τουριστική δραστηριότητα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Επειδή, οι κάτοικοι τόσο της ηπειρωτικής, όσο και της νησιωτικής χώρας πρέπει να έχουν φτηνή, διαρκή και καθολική πρόσβαση στο καθαρό νερό, το οποίο ως δημόσιο αγαθό συνιστά πρωταρχικό αντικείμενο προστασίας εκ μέρους της πολιτείας.

Επειδή, από τις κυβερνητικές ανακοινώσεις που έχουν προηγηθεί και αναλυθεί ανωτέρω προκύπτει μία σειρά εξαγγελιών και χρηματοδότηση αυτών στο εκτιμώμενο κατά προσέγγιση ποσό των τριακοσίων εκατομμυρίων ευρώ κατά τρόπο αποσπασματικό και κατακερματισμένο μεταξύ διαφορετικών Υπουργείων, δίχως να προκύπτει η αναγκαία λογοδοσία για την πορεία υλοποίησης αυτών.

Επειδή, ενώ η αντιμετώπιση της λειψυδρίας απαιτεί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, ενιαία στρατηγική, ενίσχυση των δημόσιων υποδομών και ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας *«Επέκταση αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, ενίσχυση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ρυθμίσεις για τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις»* επιλέγει ως βασική απάντηση τη μεταφορά αρμοδιοτήτων σε κεντρικούς φορείς, χωρίς να αντιμετωπίζει τις πραγματικές αιτίες της υδατικής ανασφάλειας, όπως η απώλεια νερού στα δίκτυα, η απουσία ολοκληρωμένων τοπικών σχεδίων διαχείρισης και η καθυστέρηση ωρίμανσης των αναγκαίων έργων.

Επειδή, η Εθνική Στρατηγική για τα ύδατα, που βγήκε σε δημόσια διαβούλευση στις 22 Ιουνίου (και η οποία ολοκληρώθηκε στις 22 Ιουλίου):

- Δεν συνοδεύεται από επιχειρησιακό σχέδιο που να συνδέει τους στρατηγικούς στόχους με συγκεκριμένες δράσεις και δείκτες αποτελέσματος.
- Δεν περιλαμβάνει σαφές χρηματοδοτικό πλαίσιο, κοστολόγηση παρεμβάσεων και κατανομή πόρων.
- Δεν δεσμεύεται για καθολική ψηφιακή παρακολούθηση των υδάτων σε πραγματικό χρόνο, ούτε για ουσιαστικά μέτρα περιορισμού της σπατάλης, την ώρα που η γεωργία καταναλώνει πάνω από το 80% των υδατικών πόρων της χώρας.

Επειδή, από τον Ιούνιο του 2025 έχει παρουσιαστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ανθεκτικότητας Ύδατος, η οποία:

- Έχει ως στόχο την βελτίωση της αποδοτικότητας του νερού τουλάχιστον κατά 10% μέχρι το 2030.
- Την κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Υδατικής Ανθεκτικότητας.
- Την πρόσβαση και αξιοποίηση υδατικών δεδομένων μέσω της δημιουργίας εθνικής πλατφόρμας υδατικών δεδομένων.
- Τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ύψους 15 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2026-2027 σε δράσεις που αφορούν την προστασία και την ανθεκτικότητα των υδατικών πόρων.

Επειδή, σύμφωνα με το αρχικό Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (Ιούλιος 2021) και συγκεκριμένα το «Μέτρο 16898 – Επένδυση: Έργα ύδρευσης», το οποίο αφορούσε στην επένδυση σε *«έργα ύδρευσης σε περιοχές της Δυτικής Ελλάδας και των νήσων Λέσβου και Κέρκυρας. Στόχος της επένδυσης είναι η κάλυψη των υψηλών αναγκών υδροδότησης κατά τους θερινούς μήνες και η αντιμετώπιση των προβλημάτων διαρροής»*, αλλά τελικά όλο το μέτρο και τα έργα του **απεντάχθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.**

Επειδή, σύμφωνα με το αρχικό Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και συγκεκριμένα το «Μέτρο 16285 – «Επένδυση: Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο μέσω προγραμμάτων σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» προέβλεπε 18 αρδευτικά έργα που σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό έπρεπε να είναι έτοιμα μέχρι τα τέλη του 2025 και συγκεκριμένα τα εξής:

1. Φράγμα Μιναγιώτικο και δίκτυο άρδευσης Ν. Μεσσηνίας.

2. Εκσυγχρονισμός αρδευτικού δικτύου του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων Ταυρωπού Ν. Καρδίτσας.
3. Αρδευτικό Δίκτυο Υπέρειας Ν. Λάρισας - Ορφανών Ν. Καρδίτσας.
4. Μεταφορά και Διανομή Νερού από τον ποταμό Νέστο στην πεδιάδα της Ξάνθης για αρδευτικούς σκοπούς.
5. Λιμνοδεξαμενή Χοχλακίων – Φράγμα Αγ. Ιωάννη Ιεράπετρας στο Ν. Λασιθίου.
6. Αρδευτικό Δίκτυο Αλμωπαίου» στην πεδιάδα Γιαννιτσών.
7. Φράγμα και δίκτυο Διποταμιάς Καστοριάς.
8. Φράγμα στο Μπουγάζι Δομοκού και αρδευτικό δίκτυο Ν. Φθιώτιδας.
9. Φράγμα στο Λιβάδι Αράχωβας και αρδευτικό δίκτυο και υδροηλεκτρικό εργοστάσιο, Ν. Βοιωτίας.
10. ΤΟΕΒ Ν. Ηλείας (Υπογειοποίηση Δικτύων Ροής Καναλέτων).
11. ΤΟΕΒ Αμαλιάδος, Α' Πύργου, Πελοπίου & Επιταλίου (Ηλείας).
12. Αρδευτικό Δίκτυο Κάτω Αχελώου, Αιτωλοακαρνανίας.
13. Φράγμα στη θέση: Δίλοφος «Κακλιτζόρεμα» και Αρδευτικό δίκτυο (Λάρισας).
14. Φράγμα στη θέση: Ναρθράκι “Λουκιατζόρεμα” και Αρδευτικό δίκτυο (Λάρισας).
15. Φράγμα Νεοχωρίτη και αρδευτικό δίκτυο (Τρικάλων).
16. Φράγμα Γριζάνου και αρδευτικό δίκτυο (Τρικάλων).
17. Φράγμα Αχλαδοχωρίου και αρδευτικό δίκτυο (Τρικάλων) και
18. Φράγμα (ρουφράχτης) Τιτάνου Τρικάλων και αρδευτικό δίκτυο,

αλλά τελικά όλα τα έργα απεντάχθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επειδή, το αρχικό Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και συγκεκριμένα το «Μέτρο 16850 - Επένδυση: Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού» και ειδικότερα στο ορόσημο 74 προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «ολοκλήρωση όλων των έργων, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- 1: Υποδομές ύδρευσης σε επτά περιοχές.
- 2: Τρεις μονάδες αφαλάτωσης.
- 3: Έργα τηλεμετρίας–τηλεχειρισμού για τον εντοπισμό διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης.
- 4: Προμήθεια ψηφιακών υδρομέτρων.
- 5: Δράσεις εξοικονόμησης νερού σε 45.000 νοικοκυριά και 10.000 επιχειρήσεις τουλάχιστον», όπως και «πιστοποίηση της έκθεσης ολοκλήρωσης ανεξάρτητου

μηχανικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας» ως δείκτης ποιότητας υλοποίησης του ορόσημου, αλλά στη συνέχεια η ανωτέρω διατύπωση «ολοκλήρωση όλων των έργων» αντικαταστάθηκε, μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, με την απλά διατύπωση «εκτέλεση έργων», δίχως να προβλέπεται πλέον καμία έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης ως ποιοτικός δείκτης υλοποίησης των έργων, ενώ δεν αναφέρεται πλέον ο συγκεκριμένος ποσοτικός στόχος για 45.000 νοικοκυριά και 10.000 επιχειρήσεις.

Επειδή, σύμφωνα με το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας *«Επέκταση αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, ενίσχυση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ρυθμίσεις για τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις»* και ειδικότερα στο άρθρο 36 και με πρόσχημα την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στήνεται ένας παράλληλος μηχανισμός δημοσίων έργων με το ν. 4412/2016, ο οποίος όχι μόνο θεσπίζει καταχρηστικά μία μόνιμη κατάσταση του κατεπείγοντος, αλλά και επιφυλάσσει ένα κλειστό σύστημα αναθέσεων σε λίγους, όπου το Υπουργείο Περιβάλλοντος θα αποφασίζει για όλα, χωρίς διαφάνεια και χωρίς λογοδοσία.

Επειδή, τις προηγούμενες εβδομάδες προηγήθηκε η δημόσια διαβούλευση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (ημερομηνία λήξης 25 Μαΐου 2026) και του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (με ημερομηνία λήξης 24 Ιουνίου 2026).

Επειδή, πέραν των παραδοσιακών χρήσεων νερού για ύδρευση, άρδευση και βιομηχανία, αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια και στη χώρα μας νέες υδροβόρες δραστηριότητες, όπως τα κέντρα δεδομένων (data centers) και άλλες μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις, οι οποίες αυξάνουν σημαντικά τη ζήτηση σε νερό σε ήδη ευάλωτες περιοχές.

Επειδή, η ένταση της τουριστικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένες νησιωτικές και ηπειρωτικές περιοχές, σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και τις προβλέψεις για έλλειμμα στο ισοζύγιο υδάτων έως και 45% μέχρι το 2037, καθιστούν επιτακτική την ενσωμάτωση της φέρουσας ικανότητας των υδατικών πόρων στον χωρικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό.

Επειδή, η αντιμετώπιση της λειψυδρίας δεν μπορεί να περιορίζεται σε αποσπασματικά έργα υποδομής, αλλά απαιτεί συνολική στρατηγική που να λαμβάνει υπόψη τις μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις με σημαντικό υδατικό αποτύπωμα, την τουριστική δραστηριότητα, τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών και τις αρχές διαφάνειας, λογοδοσίας και κοινωνικής δικαιοσύνης στην πρόσβαση στο νερό.

Επειδή, οι παραπάνω εξελίξεις επιτείνουν την ανάγκη ενός συνολικού σχεδιασμού αντιμετώπισης της λειψυδρίας στη νησιωτική και ηπειρωτική χώρα και την αναγκαία εξισορρόπηση που πρέπει να επιτευχθεί, από τη μία πλευρά της τουριστικής ανάπτυξης και της πράσινης ενεργειακής μετάβασης και από την άλλη της φέρουσας ικανότητας και της ενεργειακής επάρκειας και αυτονομίας ιδίως των μικρών νησιών, με όρους διαφάνειας και χρηστής οικονομικής διαχείρισης των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.

Ενόψει των ανωτέρω, ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποιο είναι το ακριβές ποσό από τα 200 εκατομμύρια του Ταμείου Απανθρακοποίησης που έχει μέχρι σήμερα αξιοποιηθεί για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στα νησιά; Σε ποια έργα έχει διοχετευθεί και σε ποιες συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας αφορά;
2. Ποια από τα 42 έργα αντιμετώπισης της λειψυδρίας ύψους 75 εκατομμυρίων ευρώ που εξήγγειλε ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν δημοπρατηθεί, ποια βρίσκονται σε εξέλιξη και ποιο το ακριβές χρονοδιάγραμμα περάτωσής τους;
3. Ποια είναι η πορεία υλοποίησης του προγράμματος των 103 δράσεων επάρκειας νερού και αφαλάτωσης σε 61 νησιωτικούς δήμους και ΔΕΥΑ της χώρας ύψους 9 εκατομμυρίων ευρώ που εξήγγειλε το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής; Ποια η πορεία εκταμίευσης και σε ποιές δράσεις των επιπρόσθετων 20 εκατομμυρίων ευρώ που αφορούν την πραγματοποίηση έργων σε περιοχές άμεσης ανάγκης;
4. Υλοποιήθηκε το ερευνητικό έργο «Ενίσχυση ανθεκτικότητας νησιωτικού χώρου και έξυπνη διαχείριση υδάτινων πόρων», του οποίου η πιλοτική εφαρμογή αφορούσε κατά σειρά τα νησιά Αγαθονήσι, Αμοργός, Θάσος, Κάσος, Παξοί, Σέριφος και Σίφνο; Ποια είναι τα παραδοτέα αυτού προς τις τοπικές κοινωνίες και ποιο το ακριβές κόστος και πηγές χρηματοδότησης αυτού;

5. Ποια είναι η πορεία υλοποίησης της πρωτοβουλίας “Greco Islands”; Πόσοι εκ των 39 συνδικαιούχων δήμων έχουν ενταχθεί σε αυτή και πόσα τοπικά σχέδια δράσης έχουν εκπονηθεί και χρηματοδοτηθεί μέχρι σήμερα;
6. Ποιος είναι ο τελικός εκτιμώμενος αριθμός νοικοκυριών και επιχειρήσεων που θα επωφεληθούν από την εξοικονόμηση νερού, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες προβλέψεις του οροσήμου 74 στο πλαίσιο του μέτρου 16850 του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0.»; Ποιος ο ακριβής αριθμός των έργων υποδομής και εξοικονόμησης νερού και ο βαθμός ωρίμανσης και εκτέλεσης αυτών;
7. Ποιος φέρει την ευθύνη για την απώλεια της μοναδικής ευκαιρίας να χρηματοδοτηθούν από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2025, όπως προέβλεπε ο αρχικός σχεδιασμός, για τα έργα που εντάσσονταν στα Μέτρα 16285 και 16898;
8. Ποιες ειδικότερες ενέργειες και πρωτοβουλίες έχουν αναληφθεί για τη στελέχωση με το απαραίτητο επιστημονικό και όχι μόνο προσωπικό για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης λόγω λειψυδρίας, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 55 του ν. 5215/2025;
9. Ποιες ειδικότερες πρόνοιες έχουν ληφθεί από τα συναρμόδια Υπουργεία για τη χωροθέτηση και αδειοδότηση υδροβόρων επενδύσεων, όπως κέντρα δεδομένων (data centers) και άλλες μεγάλες ιδιωτικές εγκαταστάσεις, σε περιοχές με υφιστάμενο ή προβλεπόμενο έλλειμμα υδάτινου ισοζυγίου; Πώς συνυπολογίζεται η υδατική τους κατανάλωση στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, στις διαδικασίες κήρυξης περιοχών σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας, καθώς και στον εθνικό σχεδιασμό για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας;
10. Υφίστανται ήδη ή σχεδιάζονται συγκεκριμένες υδροβόρες επενδύσεις, όπως κέντρα δεδομένων, σε περιοχές της χώρας που έχουν κηρυχθεί ή εκτιμάται ότι θα κηρυχθούν σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας; Εάν ναι, ποια είναι τα εκτιμώμενα υδατικά τους αποτυπώματα, ποιές πηγές υδροδότησης προβλέπεται να αξιοποιήσουν και με ποιόν τρόπο διασφαλίζεται ότι δεν θα επιβαρύνουν περαιτέρω την επάρκεια ύδρευσης των μόνιμων κατοίκων και των υφιστάμενων δραστηριοτήτων;
11. Πώς ενσωματώνεται η φέρουσα ικανότητα των υδατικών πόρων στις προβλέψεις του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, ιδίως για νησιωτικές και ηπειρωτικές περιοχές που έχουν ήδη κηρυχθεί ή εκτιμάται

ότι θα κηρυχθούν σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας; Προβλέπονται ανώτατα όρια ή ζώνες κορεσμού ως προς την τουριστική ανάπτυξη (νέες κλίνες, μεγάλα τουριστικά καταλύματα, υποδομές κρουαζιέρας) σε τέτοιες περιοχές και, εάν ναι, με ποια κριτήρια καθορίζονται;

12. Ποιες διαδικασίες θεσμικής συμμετοχής και διαβούλευσης με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, τις τοπικές κοινωνίες και τους συναφείς επαγγελματικούς φορείς έχουν προβλεφθεί για τον σχεδιασμό, την ιεράρχηση και την υλοποίηση έργων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, καθώς και για την έγκριση μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων με σημαντικό υδατικό αποτύπωμα;
13. Πώς διασφαλίζεται ότι τα μέτρα αντιμετώπισης της λειψυδρίας, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε υποδομές και των ρυθμίσεων τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, δεν οδηγούν σε δυσανάλογη επιβάρυνση των ευάλωτων νοικοκυριών και των μικρών επιχειρήσεων στις περιοχές που πλήττονται από τη λειψυδρία; Υφίστανται ειδικά κοινωνικά τιμολόγια ή άλλα μέτρα στήριξης, και σε ποιο βαθμό ευθυγραμμίζονται με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ανθεκτικότητας Ύδατος;
14. Σε ποιο βαθμό και με ποιον τρόπο διατίθενται δημόσια και σε μορφή ανοικτών δεδομένων τα στοιχεία και τα ευρήματα της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Waterwise» και των συναφών μελετών και προγραμμάτων (όπως η μελέτη του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης), ώστε να είναι δυνατή η ανεξάρτητη επιστημονική αξιολόγηση και ο κοινωνικός έλεγχος των πολιτικών για την ανθεκτικότητα των υδατικών πόρων;
15. Ποια είναι η συνολική εθνική στρατηγική της κυβέρνησης για τη διαχείριση των υδάτων την επόμενη δεκαετία και ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι ως προς τη μείωση απωλειών δικτύων, την εξοικονόμηση νερού, την επαναχρησιμοποίηση, την αύξηση διαθέσιμων υδατικών πόρων και την προστασία των ευάλωτων περιοχών από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Παπανδρέου Γεώργιος

Χριστοδουλάκης Μανώλης

Μιχαηλίδης Σταύρος
Γερουλάνος Παύλος
Νικητιάδης Γεώργιος
Παρασύρης Φραγκίσκος
Σπυριδάκη Αικατερίνη
Μπιάγκης Δημήτριος
Τσίμαρης Ιωάννης
Αποστολάκη Μιλένα
Αχμέτ Ιλχάν
Βατσινά Ελένη
Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)
Γιαννακούρας Ευάγγελος
Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)
Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)
Καζάνη Αικατερίνη
Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)
Λιακούλη Ευαγγελία
Μάντζος Δημήτριος
Μουλκιώτης Γεώργιος
Νικολαΐδης Αναστάσιος
Πάνας Απόστολος
Παππάς Πέτρος
Παραστατίδης Στέφανος
Πουλάς Ανδρέας
Σταρακά Χριστίνα
Χνάρης Εμμανουήλ
Χουρδάκης Μιχαήλ

Χρηστίδης Πάυλος